

F R I F A G · S E V E G E L S E .

organ for

Den Fri Arbeidernes Faglige Landsorganisasjon.

Nr. 19.

5. argang.

4. mai 1945.

Foran freden

A.F.L.s formann, Konrad Nordahl, sa i en radiotale 1. mai bl.a.:

Da vårt land den 9. april 1940 ble overfalt av de tyske hordene, var det få som trodde at okkupasjonen skulle være så lenge som den faktisk har gjort. Vi var besjelet av en blå optimisme om at retten måtte seire ganske snart. Nå er det 5 år siden. Det har vært en meget hard tid, fylt av savn, sorg og lidelser, men nå kan det ikke være lenge før den forhatte fienden er ute av landet og en ny dag skal begynne.

Tiden som kommer blir imidlertid ikke uten mange og store nasjonale, økonomiske og sosiale problemer. Spørsmålet om vår nasjonale sikkerhet er i første rekke et internasjonalt spørsmål. Bare hvis det lykkes å virkelig gjøre maidagens parole om internasjonal solidaritet mellom folkene, vil Norges nasjonale selvstendighet være sikret i fremtiden. Når det gjelder spørsmålet om å skape sosial trygghet, er det første og store problemet å skaffe beskjeftigelse til alle arbeidsføre, og at det blir betalt en forsvarlig lønn for alt arbeid. Dette ollir den viktigste oppgaven vi kommer til å stå overfor, ikke bare i Norge, men også i alle andre land når krigen er slutt. Det er viktig ikke bare nasjonalt, men det har også avgjørende betydning for en heldig løsning av de internasjonale problemer. Eksemplet Tyskland er talende nok. Det er lite sannsynlig at Hitler ville fått så mange tilhengere som han fikk, hvis det ikke hadde vært noen arbeidsløshet i Tyskland. Det må derfor bli samfunnets oppgave å fjerne dette onde, selv om det vil bety prudd med en del ortodokse økonomiske læresetninger.

Alle er klar over at så omfattende som krigens ødeleggelser har vært, må det ta noen tid før vi kan nå samme levestandard som før krigen. Men om bare hele verdens produksjonsapparat settes inn med full kraft, vil det være mulig enndog før alt er bygget opp igjen å nå fram til en større velstand i alle land enn før krigen. Spørsmålet er bare om det lykkes å fordele de varer som kan produseres på en hensiktsmessig måte. Når det gjelder vårt eget land, beror det allikevel først og fremst på oss selv om fremtidens Norge skal bli bedre enn det som var. Folket må føle seg overbevist om at alle de anstrengelser som blir gjort, skal ytes til det felles beste ikke bare til de få. Særlig de som skal ta de tyngste tak må vite at det er til alles fordel. I den tid som kommer må vårt folk gjennomsyres av den sosiale solidaritets ånd.

Hilsen til Norges arbeidere fra Frankrikes arbeidere.

Den franske landsorganisasjonen har i anledning 1. mai sendt en hilsen til de norske arbeiderne. Vi vet at dere aldri har latt dere kue, vi kjenner den stolthet dere har vist, og vi vet hvilke ofre dere har måttet yte. Også vi har hatt våre ofre, men vi er nå fri. Om meget kort tid er undertrykkelsens tid forbi også for Norge. Snart skal vi finne hverandre i fruhet. På fast grunn og i en fredelig verden skal vi bygge opp et nytt Europa. Sammen skal vi nå målet.

De siste nyheter

Finnes på side 3 og 4. Om dette er det siste stensilerte eks. av FF vet vi enda ikke. Vi fortsetter så lenge norsk presse ikke er helt fri.

Arbeiderbevegelsen og Sovjet-Samveldet.

Martin Tranmæl har skrevet en artikkel i det svenske tidsskrift "Tiden" under titelen "Arbeiderbevegelsen og Sovjetsamveldet". Vi gjengir to avsnitt av artikkelen:

"Det foregår en nyorientering i forholdet til den store arbeiderstaten i øst. Premissene er forskjellige. I konservative kretser er det en olanding av frykt og respekt. Andre veirer nytt bytte: at det kan være penge å tjene. Og da snur de kappen etter vinden. Innen progressive og fordomsfri befolkningslag hersker det udele glede og tilfredshet over len anerkjennelse Sovjetsamveldet har tilkjempet seg. Særlig sterk er denne oppfatningen blant alle sosialister som kjenner seg forbunde og samhörige med arbeidernes og bøndenes Russland. Dets gjennomrudd og seire viser jo også styrken i den socialistiske politikken. Arbeiderbevegelsens holdning til Sovjet-Samveldet bør være positiv. Positiv og nöktern. Det bør være slutt med sur og negativ kritikk. Vi bør derimot føle tilfredshet og stolthet over at arbeiderstaten kan hevde seg på en så imponerende måte. Men samtidig bør vi forseholde oss retten til saklig kritikk. Det er et omsyn vi skylder oss selv og våre meningsfeller. Og også Sovjet. Ukrisk beundring er ikke bare verdiløs, men likefram skadelig." -- "De kommunistiske seksjoner har faktisk vært en barrier mellom Sovjetsamveldet og det øvrige Europa og Amerika. Den prinsipp-løse og opportunistiske politikk disse seksjoner i alminnelighet har ført og deres ufrie og uavhengige stilling, har gjort at de har vært lite skikket til å føre det nye Russlands tale. Nå da Komintern er opplost og disse seksjoner åpent bekjenner seg til demokratiet, skulle prinsipielle uoverensstemmelser ikke lenger være en hindring for samling. Det som det nå er or tillitsforholdet, det vil si viljen til et lojalt samarbeid på et organisjonsmessig og praktisk grunnlag."

Sverige og Norges frigjøring (utdrag av svensk presse):

Morgontidningen (Sosial-Demokraten skriver 20/4). Særlig fra den norske hjemmefrontens side har det gjentatte ganger fremkommet uttalelser som støtter det synspunkt at man ikke gjennom en for tidlig inngripen bør minske utsiktene til å avvikle det tyske terrorregimet med minst mulig elodsutgydelse og ødelegging av eiendom. Skulie derimot virkelig en situasjon inntrøffe da en svensk inngripen må ansees for uomgjengelig nødvendig, er det ingen grunn til å tro annet enn at regjeringen likesom riksdagen vil være berett til å diskutere selv vidtgående åtgjerder." - Svenska Dagbladet (21/4). "Den kløke forsiktighet som har preget svensk politikk under den annen verdenskrig må ikke utarte til manglende handlingskraft, om vitale nordiske verdier trues til det ytterste." Dagens Nyheter (20/4): "Sverige må ikke forsømme noe som kan bidra til å overøvise tyskerne om nødvendigheten og nytten av å gi opp". Kommunevalgene i Frankrike

viser ifølge de foreløpige resultater en veldig fremgang for både sosialister og kommunister. Den politiske utvikling i Frankrike vil etter valget bli fulgt med den største spenning over hele verden. En må regne med at de Gaulleres regjering får en atskillig mere markert venstrefarge og at det blir gjort fortgang med de mange økonomiske og sosiale reformer som står på regjeringens program. En korrespondent til Göteborgs Handels og Sjøfartstidning skriver fra Paris at de Gaulle i likhet med venstrepartiene mener at bare en økonomisk revolusjon kan skape en folkelig opinion for en industriell ekspansjon. Spørsmålet om i hvor stor grad nasjonaliseringen av industrien vil bli gjennomført, er det enda før tidlig å svare noe sikkert på. Men nasjonaliseringen kommer sannsynligvis til å omfatte jernbanene, muligens rederiene og antakelig busslinjene. Også gruver, kraftverk, gass - og elektrisitetsverk samt deler av jernindustrien, den kjemiske industri, papirindustrien og den mekaniske industri vil komme under større eller mindre statskontroll. Samtidig ventes det bestemt - som vi tidligere har nevnt i FF - at arbeiderne vil bli medbestemmende i den industrielle driften. Nasjonaliseringen av bedriftslivet vil imidlertid ikke alltid innebære regelrett statlig ekspropriasjon, men snarere en slags kooperativ drift under statlig overoppsyn.

Situasjonen.

D. siste dagene har vært sterkt preget av rykter og fantasimeldinger, men kjennsgjerningene i seg selv har vært så sensasjonelle at det skulle være unødvendig å brodere dem ut. Militært sett har Tyskland opphört å eksistere. Onsdag kl. 3 ble Berlin overgitt av bykommandanten etter 12 dagers kamp. I nord har engelskrienn og russere møtt hverandre ved Wismar som er erobret. Andre nordtyske byer som er falt uten større motstand er Stralsund, Rostock, Lübeck og Warnemünde. Slik at Hamburg ble erklært for åpen by, ble den besatt uten kamp av engelskmennene torsdag middag. Den største militære sensasjonen er imidlertid at de tyske styrkene i Nord-Italia og det vestlige Østerrike med Salzburg, deler av Tyrol, Steiermark og flere steder har overgitt seg betingelsesløst. Dette skjedde onsdag i nærvær av øverstkommanderende for Wehrmacht og øverste SS-general. Denne overgivelsen omfatter ca. 1 mill. mann. Det er nå bare militært bemyndigelsesløse styrker som gjør motstand i selve Tyskland, og de er fratatt enhver mulighet for noen langvarig motstand. Etter at Prague ble erklært som åpen hospitalsby, må en kunne gå ut fra at heller ikke styrkene i Böhmen-Tähren akter å føre noen håplös selvutslettelseskamp.

De militære begivenheter er imidlertid etter hvert kommet helt i skyggen av det som skjer på den diplomatiske og politiske fronten. I til minst er de avgjørelser som her blir truffet i de nærmeste dager avgjørende for vårt eget lands skjebne. Det annå for tidlig å ha noen sikker formening om hva admiral Dönitzs maktovertakelse betyr. Foreløpig ser det ut som om alle de gamle partikoryfene er skjøvet helt til side. No i har sikkert - som det meldes om Hitler og Göbbels - begått selvmord, men det er utvilsomt også noen som har kommet i foreløpig sikkerhet til utlandet eller forsøker å gå "i dækning" i Tyskland. De to hovedspørsmål som først og fremst reiser seg er: 1. Hvilken politikk akter Dönitz å slå inn på? Volger han en forsettning av krigen på et eller annet grunnlag eller er det hans hensikt å forberede en alminnelig kapitulasjon? 2. Har han den nødvendige autoritet til å få alle kretser av nazipartiet og offisersstanden til å böye seg for de avgjørelser han tar? Hans proklamasjon til folket og soldatene synes å hvile på illusjoner om at det er mulig å få de vestallierte med på en allianse mot Sovjet-sa avsleddet. Noi liknende kommer til uttrykk i den noo spørke tale som hans nye utenriksminister, grev Schwerin-Krossingk nettopp holdt. Dette forsøk på å skape splid blant de allierte nasjonene i London og Washington mottatt med håndlig overbærenhet, og det kan uten videre sies at denne utvei er like stengt for Dönitz som den var for Himmler. På den annen side er det helt åpenbart at det hersker atskillig uenighet i tyske kretser om hvilken vei man skal slå inn på. Massakapitulasjonen i Italia og Østerrike, erklaringen fra Tyrols gauleiter om at Innsbruck ikke skal forsvaras og en rekke andre omstendigheter tyser på at selv ledende nazister nå ser en ubetinget kapitulasjon som den eneste mulighet. Hva Norge og Danmark angår synes situasjonen foreløpig å være helt på det uvisse. De påbegynte kapitulasjonsforberedelser i Danmark er stoppet av general Lindemann etter Dönitzs proklamasjon. En ubekreftet melding til Svenska Dagbladet forteller at Dönitz har hatt en konferanse i København med Terboven og dr. Best. Bestemmer de seg for den galskap å ville "forsvare" Danmark og Norge blir det en kamp mot dansker og nordmenn og mot de vestallierte som de har erklært seg villig til å kapitulere overfor? En så håpløst paradoksal krig må man vel kunne håpe at store deler av de tyske styrker motsetter seg.

Når det gjelder var egne quislinger, er det åpenbart at det er sterke krefter som går inn for en betingelsesløs kapitulasjon, men det er naturlig at en del av disse i siste omgang kan bli tvunget til å gå den vei som ledelsen bestemmer. Når man en gang har gitt seg inn under kadaverdisiplinen, er det vanskelig å komme løs igjen. - Vår linje er under enhver omstendighet klar. Så lenge situasjonen er så svevende og uklar som den nå er, er det grunn til med all kraft å innskjørpe: 1. HL.s forholdsordre nr. to: PÅ VAKT MOT PROVOKASJON. VERDIGET - RO - DISIPLIN. 2. F.O.s ordre til hjemmestyrkene: RO OG BESINDIGET HOS LEDERNE - UROKKE IG DISIPLIN BLANT MANNSKAPEN.

Situasjonen i Danmark.

Den siste tids sensasjonelle hendelser har skapt stor forvirring blant tykernene i Danmark. Det rykte som vi hørte i begynnelsen av uken om at samtlige tyske stridskrefter i Danmark hadde kapitulert og overlatt makten til Kong Christian var imidlertid ikke riktig. Når dette skrives, er det bare lokale tyske kommandanter - det nevnes i 4 byer - som har tilbudt overgivelse og føretatt forberedelser til avvikling av okkupasjonen. På autorativt hold i Danmark erklærer man at man ikke vil anerkjenne noen avgjørelse endring i okkupasjonsforholdene før det foreligger en betingelseslös tysk kapitulasjon overfor Vestmaktene og Sovjetsamveldet. Først når dette er skjedd, kan en endelig opphevelse av okkupasjonen finne sted med alle formelle, politiske og konstitusjonelle konsekvenser. Det danske Frihetsråd har oppfordret til ro og disiplin. Dansk pressetjeneste melder at en ny dansk regjering, bestående av 8 representanter for motstandsbevegelsen og 8 representanter for de gamle partiene står ferdig til å overta makten så snart dette skulle vise seg nødvendig.

Hitlers død.

Hitlers ettermann, admiral Dönitz, har som en kunne vente søkt å skape en legende om at menneskehets fiende nr. 1, Adolf Hitler, døde "heltedøden" i Berlin. Hans fremstilling av førerens endeligt motsies klart av de uttalelsene som Himmler og general Schillenburg fremsatte overfor grev Bernadotte for snart 14 dager siden. Eisenhower har meddelt at Himmler sa til Bernadotte at Hitler hadde fått slag og ville dø innen 48 timer. General Schillenburg hadde ved samme anledning sagt at Hitler hadde fått hjerneblödning. Den siste versjonen går imidlertid ut på at Hitler saat Göbbels begikk selvmord. Denne opplysningen har russerne etter Berlins fall fått av Göbbels stedfortreder Frietsche. Fullstendig klarhet vil en neppe nå fram til før allierte myndigheter har kunnet avhøre flere vitner. Inntil videre har vi ikke en gang 100 % sikkerhet for at Hitler er død.

Frigivelsen av norske og danske politiske fanger.

I et intervju med svenske avisar har grev Bernadotte gitt en kort redegjøring for sitt arbeid med å få frigitt de norske og danske politiske fanger i Tyskland. Greven sökte kontakt med Himmler allerede i februar og 12. mars fikk han Himmlers tilslagn om at fangene skulle bli frigitt. Men det svenske røde kors måtte selv stille transportmidler til disposisjon. Det ble skaffet 75 svenske bussar og i løpet av april er overføringen av fangene til Sverige på det nærmeste fullført. I en dansk utsending over London ble det sagt at tyskerne hadde holdt tilbake de danske kommunistiske fanger, men at disse nå sannsynligvis var befridd av russerne.

Kort utenriksnytt:

Pierre Laval, som kom til Barcelona i et tysk fly, er arrestert av de spanske myndighetene, som opplyser at de vil stille ham til disposisjon for de forente nasjoner. -- Trygve Lie er valgt til formann for den kommisjon på San Francisco konferansen som skal planlegge den verdensomfattende sikkerhetsorganisasjon som skal etableres etter krigen. Blant de allierte fanger er generalfeltmarskalk von Rundstedt, general Ritter von Epp, generalfeltmarskalkene von Weiss og Sperle. (von Weiss ble tatt i Syd-Tyskland av 7. am. armé.) Göring, som tidligere har vært sinnssyk, skal ha fått et tilbakefall. London melder at 1200 fanger, vesentlig gisler, skal frigis fra Grini.

Norsk lov skal atter råde i Norge.

Justisminister Terje Vold uttalte i London Radio igår at generelt sett gjelder først og fremst den regel at alle lover som gjaldt i Norge før 9. april, var full gyldighet så snart okkupasjonen er opphört. Alle "lover" om straff og inndraing som quislingene og tyskerne har utstedt opphører å gjelde, likeledes selvagt alle bestemmelser som strider mot Grunnloven. Ved okkupasjonens opphør vil regjeringen offentliggjøre lister over hvilke av de bestemmelser som er gitt under okkupasjonen som øyeblikkelig annulleres og hvilke som skal gjelde inntil videre. I fagbevegelsen skal også de gamle lover og vedtekter gjelde inntil de respektive organisasjonsinstanser underlaies bestemmer. Det er en viktig forutsetning for at vi hurtig skal nå fram til en velorganisert

S I S T E R U N D E

lørdag 5.mai 1945.

FRA H.L.

Parolen om ikke å note etter tvangsinnskilling av folkesforerne er blitt fulgt der det sjelder ikke linn av større eller mindre grupper. Fylkesforerne er derfor blitt tungt over til en ny taktikk. De innkaller folk enkeltvis, og avkriver dem uttalelsjer angående deres syn på N.S., deres forhold til quislingstyret o.s.v. Det er en selvfølge at parolen også sjelder innfallinger av denne art. For det første kan en ikke på forhånd vite om en ikke kommer opp i et sikt. For det annet vil det lett bli slik at de som mener opp, vil svare så uvikende at fylkesforerne kan ta deres uttalelsjer til inntektskasse i propagandoen.

Spørsmål er: Mot ikke. Blir du hentet, så nekt du også noen som helst uttalelse.

Ingen tysk kapitulasjon i Norge?

Høyet op en slike tysk kapitulasjon har i de siste dager fått oss alle til å se en god del lysere på framtiden for Norges verksomme. Tanken på hvordan sluttfusen v. 1 arte seg, har ligget over oss som en mørk i lengre tid. Den utviklingen i de siste par dager tyder på at vi ikke kan vente lenge før den tyske kapitulasjonen. Vår stillin skult m.e.o. var helt avhengig av de menne som var i Norge, først og fremst general Bohm og den nye fl tesjefen. Massenkaptureringen i Nord-Italia og Østerrike og Berlins overrivelse tyder på at en god del av de tyske militære og politiske ledere ønsker å nedlegge våpenet. Men forholdet i Norge er foreløpig helt anderledes. De tyske styrker i Norge er ikke i kamp. Det kostar dem ikke noe å la være en kapitulasjon. Situasjonen blir selvskjønt en helt annen når de allierte setter inn et avgjørende sagn på de tyske truppene her opp. Vi gjør det for klokt i å regne med fortsatt å være under tysk kontroll en tid fremover. Forholdet blir selvskjønt et helt annet hvis Dönitz skulle gi alle den tyske forsvarsmykt ordre om kapitulasjonen. Nettopp disse store lokale overgivelsene gjør det mindre sannsynlig. Om et per dag vil en virtuell fullstendig tysk kapitulasjon ikke løse spørsmålet om hvilke verdier! Om du borteller forståttlig den vesentligste hensikten ved en kapitulasjon.

Et annet alternativ vi selvskjønt også kan regne med, er at Dönitz selv flytter hit opp og avslutter krigen med en "heroisk" U-båtoffensiv. Utnevnelsen av Rogstad til sjef for sikkerhetspolitiet tyder heller ikke på at de ledende quislingene for alvor har tatt årene fatt. De har visst kanskje også over sjokket med kapita-

tulasjonsforhandlingene.

Vi må derfor i tider som kommer vise den ytterste grep av utsomhet og våre parter til når som helst å utkjempe ulovlige parter. Når tiden er inne til det endelige angrep på de tyske styrkene i Norge, må vi ha sterke og intakte hjemmestyrker som kan føre det våre allierte venter av dem. Ved en aktiv innsats bidre like godt til sitt hørtige befrielse som vi nettopp så de italienske luftet.

Argentina i San Francisco.

Det har vært en del oppmerksomhet at Argentina ble innbudt til San Francisco. Tyskligvis har U.S.A. regnet med at det ville ha en meget uheldig virkning overfor de amerikanske stater om Argentina ikke ble invitert. Riktignok er Brasil en etskille, storre stat, men Argentina blir som regel regnet som den ledende sør-amerikanske nasjonen. Det kan jo til dels komme av at Brasil er en portugisisktalende nasjon, mens alle de andre er spansktalende.

Molotovs iherdig protest er nogen fortalt om, og det er overraskende at han ikke er fulgt av flere i avstemningen. Intil den forte Argentina en meget ukosentlig politikk, og dens regjering er typisk fasistpreget. Argentinas kriserikring kom også etter L. Marx som ble regjert som "siste frist". For å klargjøre det hele: Det virker contraint på samme måten som om France var blitt høytidelig invitert til konferansen - etter at han rodd i vel en maned. Vi skal likevel ikke falle noen kateorisk ut over den politikk som er blitt ført. Sør-Amerika er litt av en høksegruppe som det kan være fordelaktig ikke å oppnisse unodig. Selv Molotov innrømmer sikkert at det finnes en viss grunn til å ha Argentina med, og det sikkert han tok opp suken, skyldtes Polens-saken. Sikkert er det at den argentinske delegasjon representerer en meget mindre demokratisk sirkel enn den sikkert Lublin-komiteen. Det virker i et hvert fall ut et uheldig.

Forbered rettsoppkjøret.

I dag står vi kanskje overfor borgerkrig i Norge. Riktignok besyrer nasistene at de ikke vil kjempe mot nordmenn, men dette gjelder ikke dem selv direkte eller indirekte gatt i bolsjvikenes tjeneste. Om det oss alle sermen, det. Vi kan bedre høre på eldindeli, tysk kapitulering, noe som vil føre borgerkrigsskamrene inn i lit.

men vi ikke forberedt på det andre alternativet. Tidligere er det blitt sendt en meldning til folk om at samle beviser mot den som har forbrukt seg mot det norske folk i løpet av disse fem årene. Det gjelder alle forbrytelser, fra vold og tortur til simpelt tyveri.

De verste forbrytelserne vil vi hanskje bli vitne til i sluttfusen. Derfor er det nå viktigere enn noensinne å notere seg hvilke nasister som nå gir ned våpen i hånd og forbereder seg til å skyte på nordmenn. De som har våpen i hånd når det blir kampen her i Norge, kan ikke forsvara seg med å si at de ikke har banyttet den. En hver norskfødt nasist som blir påtruffet med våpen i hånd på det tidsdrikt, vil bli anklaget for more på landsbygda. Noter opp disse, men i pålitelige opplysningskilder.

Nyheter fra London fredag 4/5 kl. 18.30.
Svenske aviser har i sjøen vært for tidlig ute med nyheter. Det er fra Sverige blitt meldt at Montenegrins styrker allerede var lengst inne i Jylland. Dette nedfører ikke riktighet.

Dansk arrestjensete hadde diffeire forbirnelser med Kjøbenhavn kl. 18 idag, der nun derenterte ryktene om at britiske styrker skulle ha passert den danske rense. Andre svenske aviser har lett fant sien løpe enn friskere og fortalt at russene har sluppet ned fallskjermstyrker i Dyrehaven og gått iland på øya Falster. Disse rykterne nedfører ikke riktighet.

Før runnen for disse svenska pressen tilfanger det framdeles, at det igår var den kamp mellom tyske styrker i Dyrehaven i Kjøbenhavn.

Løpsnytt. Oppløsningen i Nord-Tyskland er i fullstendig. Overalt råder det villeste kaos. Alle tropper over er seg i titusenvis til de allierte. Andre forsøker å romme nordover i alt som kan flyte. Store taktiske luftstyrker har ustenselig vært på vingene, og 25 større skip er blitt senket. Flensburg og Kiel er erklært for åpne byer. Montenegrins styrker passerte i natt heide 24 km. sør for Tönning på vei mot Danmark. Det meldes ellers at forholdene i Schleswig er så uoversiktlige at en ikke kan i noen sikker helling se hvor troppe for øyeblikket befinner seg. Russerne og vestmaktene har nå forenet seg på en sammenhengende strekning fra Visjar ved Østersjøen til Wittenberg ved Elben. Det ørste området i Nord-Tyskland som ikke er okkupert, er en smal landstripe fra Hamburg til Elben. Det er de to siste dagene i alt tatt 24 generaler til fange i området nord for Elben.

Sør-Tyskland. I Sør-Tyskland har styrker av 1. armé gått over Brenner-passet og holder førene seg ved 5. armé i Italia. Salzburg er kapitulert betingelsesløst, mens de amerikanske tropper er ennå befant seg 40 km. fra byen. Innsbruck er erobret. Amerikanske trop-

per trekker seg sørmen om Linz som ligger under amerikansk artilleribild. Russiske og amerikanske tropper trekker seg stadig nærmere sørmen om den siste ontstendes Böhmen/Mährer. Russerne har tatt byen Hescher, og amerikanerne er gått over den böhmiske/nøhrske grense på to steder sør-vest for Pilsen.

Det fjerne østen. Britiske styrker av den 14. armé har tatt Rangoon, hovedstaden i Burma, en av verdens største havnebyer etter den hittil raskestes framrykking under den østasiatisk krig. De japanske styrker som ennå befinner seg i Vest-Burma, er fullstendig isolert.

Admiral Donitz har hatt møte i Kjøbenhavn med Adm. E. Terboven. På møtet ble droppet de tiltak som skulle gjøres i den nærmeste fremtid i Norge og Danmark.

Det er i Danmark en tiltagende følelse av at det for tiden forhandles om overgivelse, men kan ellers ikke skjonne hvorfor Kiel ble erklært åpen by av Kielerkanslen, som byr på gode forsvarsmuligheter, ikke ble forsvarst. Det meldes fra Stockholm at det blandt de frie norske fanger i Tyskland som er kommet til Sverige, befinner seg 120 kvinner. Det er i

Sverige sett opp omfattende organisasjoner for å ta initiativ til frigitte fanger. Over 100 norske, danske og svenske leger er i arbeid med undersøkelse av frigitte fangene i holdbilstilstand. En regner med at de frigitte fanger må ligge i karantene i minst 14 dager etter legeundersøkelsen.

Kong Haakon og statsminister Nygårdsvold har sendt takketebegrunnelse til grev Folke Bernadotte for hans arbeid med å få frigitte norske fanger.

Norgesnytt. I anledning av alle rykter om forhandlinger mellom tyske myndigheter og representanter for norske myndigheter meldes det fra London at det faktiske forhold er at der ingen kontakt er eller har vært mellom tyske myndigheter og ansvarlige norske myndigheter.

Elitetropper av hjelpestyrkene har 2. mai sikret seg arkivene til Jonas Lie og Riisnes. Arkivene veier tilsammen 2.5 tonn. Styrkene tok også med seg Jonas Lies paradeuniform og et nöllspist NS-flagg fra Riisnes bord. Vaktene ble overmannet, men led ingen overlast. Det gjaldt å sikre dette arkiv mot ødeleggelse av hensyn til oppsjøret etter krigen.

Gestaposjefen i Fredrikstad kjørte for et par dager siden sørmen med en tysker og en norsk sjaffør i bil til Rakkestad for å arrestere en nordmann. Undervegs ble de anropt av en tysk vakt, men gestaposjefen ga ordre om å kjøre på. Vakten fyrte los, og gestaposjefen ble dodelig såret. Han ligger nå på Aker Sykehus, da t tyske krigslaserett.